

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Експертної комісії
Українського інституту національної пам'яті
з питань визначення належності об'єктів
до символіки російської імперської політики

 Віктор БРЕХУНЕНКО

12 листопада 2024 р.

**Фаховий висновок щодо неналежності
назви вулиці Таманська в місті Львові
до символіки російської імперської політики**

Нормативно-правова підстава експертизи: частина 2 статті 6 Закону України «Про засудження та заборону пропаганди імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» № 3005-IX від 21 березня 2023 р. із змінами, внесеними Законом № 3097-IX від 03.05.2023 р.; підпункт 17-3 пункту 4 Положення про Український інститут національної пам'яті, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.11.2014 № 684 «Деякі питання Українського інституту національної пам'яті»; Положення про Експертну комісію Українського інституту національної пам'яті з питань реалізації норм Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії», затверджене Наказом Міністерства культури та інформаційної політики України від 25.07.2023 № 399 «Про затвердження Положення про Експертну комісію Українського інституту національної пам'яті з питань реалізації норм Закону України "Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії"» із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства культури та інформаційної політики України № 429 від 15.08.2023 № 429, Наказ Українського інституту національної пам'яті від 05.10.2023 № 35 «Про утворення Експертної комісії з питань визначення належності об'єктів до символіки російської імперської політики».

Визначення термінів у розумінні статті 2 Закону:

російська імперська політика (російська колоніальна політика) – система заходів, що здійснювалися органами управління, збройними формуваннями, політичними партіями, недержавними організаціями, установами, підприємствами, групами чи окремими громадянами (підданими) Російської

імперії, Російської республіки, Російської держави, Російської Соціалістичної Федеративної Радянської Республіки, Російської Радянської Федеративної Соціалістичної Республіки, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Російської Федерації, спрямованих на підкорення, експлуатацію, асиміляцію Українського народу;

русифікація – складова російської імперської політики, спрямована на нав'язування використання російської мови, пропагування російської культури як вищих порівняно з іншими національними мовами та культурами, витіснення з ужитку української мови, звуження українського культурного та інформаційного простору;

символіка російської імперської політики – символіка, що включає, у тому числі, назви районів у містах, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, проспектів, площ, майданів, набережних, мостів, інших об'єктів топонімії населених пунктів, яким присвоєні назви подій, пов'язаних із реалізацією російської імперської політики, назви російських міст та інших географічних, історичних та культурних об'єктів Російської Федерації, що не пов'язані безпосередньо із захистом політичних, економічних, культурних прав Українського народу, розвитком української національної державності, науки, культури або з культурою поневолених народів Російської Федерації.

Предмет експертизи: відповідність топоніма «вулиця Таманська» в місті Львові вимогам Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії».

З відкритих джерел інформації відомо, що назву вулиці Таманська в місті Львові присвоєно в 1946 р. на честь півострова Тамань (нині Краснодарський край, РФ), куди, відповідно до указу Катерини II, у 1792 р. переселилися козаки Чорноморського війська на чолі з колишнім полковником Самарської паланки, кошовим отаманом та командувачем Чорноморської козацької флотилії Антоном Головатим для поселення на землях уздовж річки Кубані. По прибуттю колишні запорожці заснували на Кубані однойменну станицю Тамань (нині Темрюцького району Краснодарського краю, РФ), що стала місцем першого поселення українських козаків на Кубані, які сформували там Чорноморське, згодом Кубанське, військо. У 1794 р. було закладено столицю Кубанського війська – Катеринодар (нині Краснодар, РФ).

Назва вулиці Таманська в місті Львові не має жодного стосунку до т. зв. Таманської дивізії, яка під час Другої світової війни брала участь у боях на Тамані, у Криму, Білорусії, Прибалтиці та Східній Пруссії, проте жодним чином не пов'язана з вигнанням нацистів зі Львівщини.

З огляду на викладене **назва вулиці Таманська** в місті Львові як така, що **безпосередньо пов'язана з культурою поневолених народів Російської Федерації**, зокрема з історично населеними етнічними українцями територіями

Російської Федерації, які зазнали примусової русифікації, політичних репресій, депортацій, імперського нищення власної культури та національної ідентичності, **не належить до символіки російської імперської політики.**

Фаховий висновок укладено з урахуванням положень Указу Президента України від 22 січня 2024 року №17/2024 «Про історично населені українцями території Російської Федерації», яким, серед іншого, передбачено розроблення урядового плану дій щодо збереження національної ідентичності українців у Російській Федерації, зокрема на історично населених ними землях (на Кубані, Стародубщині, Північній та Східній Слобожанщині в межах сучасних Краснодарського краю, Белгородської, Брянської, Воронежської, Курської, Ростовської областей Російської Федерації), спрямованого передусім на збір та вивчення фактів і свідчень про злочини, вчинені проти українців, що проживають (проживали) на територіях Росії, історично населених етнічними українцями, про політику примусової русифікації, політичні репресії та депортації стосовно українців, відновлення та збереження історичної пам'яті, активізацію роботи з протидії дезінформації та пропаганді Російської Федерації щодо історії та сьогодення українців у Росії та всіх поневолених нею народів із залученням вітчизняних та зарубіжних учених, експертів, представників української громадськості за кордоном та організацій закордонних українців, розвиток взаємодії між українцями й поневоленими Росією народами, підготовку та поширення в Україні і світі матеріалів про понад тисячолітню історію українського державотворення, історичні зв'язки земель, населених етнічними українцями, з українськими національними державними утвореннями в різні історичні періоди тощо.

Члени Експертної комісії Українського інституту національної пам'яті з питань визначення належності об'єктів до символіки російської імперської політики:

БРЕХУНЕНКО Віктор Анатолійович

ВЕРБИЧ Святослав Олексійович

ГРЕЧИЛО Андрій Богданович

НАУМОВ Сергій Олександрович

РУБЛЬОВ Олександр Сергійович

СКРИПНИК Анатолій Юрійович

СОКИРКО Олексій Григорович